

ПРОФИЛ НА ДЪРЖАВА:

ЕСТОНИЯ

Източници: Европейската комисия, научни изследвания, Международният валутен фонд

ГЕОГРАФСКА КАРТА И ИНФОГРАФИКА МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ ПОКАЗАТЕЛИ НА ЕСТОНИЯ

МАЛКИ И СРЕДНИ ПРЕДПРИЯТИЯ (МСП)

МСП формират **99.9%** от общия брой на предприятията в Естония и генерират **76%** от добавената стойност (което надвишава средната стойност за ЕС с 18%). МСП осигуряват работа на **79%** от населението и **75%** от инвестициите в частния сектор. Нарастването на добавената стойност и заетостта на микро и малките предприятия е особено бързо.

Като цяло повечето МСП работят в секторите търговия, хотелски и ресторантьорски услуги, производство, селско стопанство, транспорт и логистика и строителство. Типичните производствени предприятия все още са традиционни (нискотехнологични) сектори. Много от МСП в Естония действат като подизпълнители, особено в сектора на производството. Поради това те не са активни в разработването на продукти и резултатите им в това отношение са скромни. 44% от естонските МСП имат продуктови иновации, а 34% са въвели промени в мениджмънт или маркетинг практиките си. Само 1/3 от МСП са успели да направят тези подобрения без външна помощ.

Иновативните предприемачи в Естония все още изостават от средните показатели за ЕС по отношение на растежа на оборота на нови продукти и услуги. Броят на предприятията, които са въвели иновация с екологични ползи, възлиза на 42% от средния за ЕС.

През 2023 г. МСП в Естония бележат значителен ръст от 4.1% в заетостта. Увеличението на добавената стойност е малко, 1.4%.

Вид	Брой	Процент
Микро предприятия	111 991	94.5%
Малки предприятия	5 508	4.6%
Средни предприятия	916	0.8%
Общо МСП	118 415	99.9%

Международният индекс на данъчна конкурентоспособност за 2023 г., публикуван от ОИСР, извежда Естония на първо място за десета поредна година. Това прави страна идеална за бизнес начинания и за така-наречените дигитални номади.

Тъй като Естония е малка и отворена икономика, част от МСП са под натиск да подобрят икономическото си представяне и най-вече своята ресурсна и енергийна ефективност. Експортно ориентираният бизнес осъзнава, че за да бъдат конкурентни, те трябва да адаптират продуктите си към изискванията на кръговата икономика. Естония инвестира 111 милиона евро в намиране на по-ресурсно ефективни решения за МСП през периода 2014-2020 г. с основен фокус върху производствения сектор.

ДОСТЪП ДО ДАННИ

Идентифицирани източници на информация от качествен тип:

УНИВЕРСИТЕТ НА ВААСА, ФИНЛАНДИЯ

Дисертация „Условия за предприемачество за малки и средни предприятия в Естония“. Публикацията идентифицира четири условия: създаване на компания, придобиване на земя, данъчно облагане и криминална дейност. За всяко от тях е направена правна оценка от академична и практическа гледна точка.

Разгледана е връзката между бизнес регулацията, икономическия растеж и МСП.

Констатациите показват съответствие и дори в отделни аспекти надхвърляне на изискванията на европейското законодателство в Естония. Неофициалните разходи, свързани с регулаторни процедури, са много ниски и за някои от условията на практика не съществуват (например данъчното облагане). Естония има най-ниски нива на корупция и най-добра регулация за МСП от всички Балтийски държави.

ПУБЛИКАЦИИ НА ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ

<https://economy-finance.ec.europa.eu>

Институционални доклади за европейската икономика – 230 от юни 2023 г. Съдържа Матрица за оценка на макроикономическите дисбаланси, икономически и финансови индикатори, характеристики на финансовия сектор, показатели на регионите, заетост и умения на работната сила, индустриални и пазарни показатели, цифрова трансформация и иновации, ефикасност и производителност на ресурсите.

ПУБЛИКАЦИИ НА ERA-LEARN

<https://www.era-learn.eu/documents/documents-listing>

Серия от национални доклади на ERA-LEARN за участието на държавите в европейското партньорство за изследователска и развойна дейност. Предишните доклади са за Полша, Австрия, Испания, Белгия, Финландия, Норвегия, Германия, а следващият ще бъде за Франция.

НАЦИОНАЛНА БАНКА НА ЕСТОНИЯ

Националната банка на Естония публикува доклади в следните секции:

- Конкурентоспособност на естонската икономика (ежегоден)
- Икономика и парична политика (тримесечен)
- Пазар на труда (шестмесечен)

Идентифицирани източници на информация от количествен тип:

НАЦИОНАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО

<https://www.stat.ee/en/>

Разделът за бизнес статистика на Националното статистическо бюро на Естония предоставя данни за икономическите единици: предприятия, местна власт, частни компании с ограничена отговорност, нестопански организации, държавни предприятия с ограничена отговорност, фондации. Бизнес статистиката обхваща икономически активните единици, тъй като не всички, включени в правните регистри, функционират.

Статистическата област обхваща:

- идентифициране на икономически активни единици
- определяне на статистическите единици на официалната статистика
- класифициране на икономически единици според международните стандарти

Бюрото поддържа бизнес регистър за статистически цели. Данните в него се получават от търговския регистър, от регистрите на асоциациите и регистърът на институциите на местната власт. В допълнение към правните регистри се използват и други източници на данни от рода на Данъчно-митническият съвет и финансови отчети. В регистърът попадат всички регистрирани единици. В края на всяка година се избират всички, които са извършвали дейност през годината, в това число и такива, които са я извършвали за някакъв период от време. Информацията се използва за

произвеждане на статистика за групи предприятия или бизнес демография, но също и за изследователски и аналитични цели.

Данните за икономически активните единици са класифицирани по:

- икономическа дейност
- правна форма
- Вид на собствеността
- размер на групата
- регион

Финансовата статистика за предприятията дава поглед върху тяхното състояние и това на икономиката. Тя се публикува на тримесечие и за година и включва вида на икономическата дейност, броя на заетите и собствеността на бизнеса, като данните за едноличните търговци се публикуват отделно.

Финансовата статистика съдържа данни за оборота, разходите, печалбите, активите, задълженията, капитала, инвестициите, добавената стойност и индикатори за производителност.

<https://andmed.stat.ee/api/v1/en/stat/EM001>

Естония е една от държавите, включени в платформата G-BRIS, Глобална база данни с регистрационните документи и финансовите отчети на предприятията на 16 държави (<https://gbris.com/#nav-about>).

ТЪРГОВСКИ РЕГИСТЪР НА ЕСТОНИЯ

<https://ariregister.rik.ee/eng>

Търговският регистър използва следните филтри:

- обща информация (Име, Правна форма, , Регистрационен код или ДДС номер, Подвидове правни форми, Стар регистрационен номер, Статус
- свързано лице (ФЛ, ЮЛ, имена, ПИК , дата на раждане)
- адрес (област, адрес)
- Вид дейност (избор от класификатор ЕМТАК-2008 и новия ЕМТАК 2025)

Резултатът от търсенето е списък с фирми, който може да бъде изтеглен във формат ексел.

Разширеното досие на фирма включва:

- Обща информация (идентификация)
- Registry code
- Legal form
- Status
- Capital
- Registered (date)
- Period of the financial year
- Articles of association amended
- Receipt of e-invoices
- VAT information
- Right of representation
- Contacts
- Shareholders
- Tax information
- Areas of activity
- Annual reports (възможност за сваляне като .pdf)
- Beneficial owners
-

СВЕТОВНА БАНКА

Пълни микроданни от изследване на компаниите.

<https://login.enterprisesurveys.org>

Изследването на компаниите използва стандартен инструментариум за събиране на данни за бизнес средата на ниво фирма. Обхванати са широк кръг от теми, включващи достъп до финансиране, инфраструктура, конкуренция, работна сила, препятствия пред растежа, корупция, престъпност и индикатори за успех.

Пълните данни на ниво фирма са достъпни за изтегляне от изследователи и включват отговорите на всички въпроси. Налични са допълнителни набори от данни за микро предприятия и за конкретни сектори.

Базата данни се цитира по следния начин: Enterprise Surveys (<http://www.enterprisesurveys.org>), The World Bank.

За достъп до пълните набори от данни е необходима регистрация в Отдела за анализ на предприятията (DECEA) чрез попълване на Протокола за достъп до данните. Ползвателите са длъжни да пазят поверителността на определена информация съгласно правилата на Световната банка, посочени в регистрационната форма. Информацията за достъп се получава по електронна поща.

Данните са във формат Stata и могат да бъдат преобразувани в други формати като Excel, SPSS, SAS или Access с помощта на програма (Stat/transfer или Dbms). Заради промените в инструментариума във времето се предлагат в два формата:

3. стандартизиран – икономическите данни са отнесени към стандартен набор от въпроси – за сравнения и анализи;

4. за конкретна икономика – кодирането на въпросите е индивидуално за нея и не подлежи на сравнения с други икономики.

НАЦИОНАЛЕН ПОРТАЛ ЗА ОТВОРЕНИ ДАННИ

<https://avaandmed.eesti.ee>

<https://avaandmed.ariregister.rik.ee/en>

Публичните данни на компании, организации с нестопанска цел, фондации, национални и общински агенции могат да бъдат изтеглени в машинно четим формат (JSON и XML). Освен това за определени набори от данни някои данни са налични като CSV файл, като например тези от общ характер. Изтеглянето на отворени данни изисква приемане на лицензионните условия.

Има общо осем набора от данни за бизнес регистър за изтегляне, които се актуализират веднъж на ден, като при отворените данни е важно да се отбележи, че файловете съдържат само публични данни на юридическите лица, които в момента са в търговския регистър.

От 1 ноември 2024 г. файловете с отворени данни не съдържат информация за личния идентификационен номер заради защитата на данните.

OPEN DATA API

<https://avaandmed.ariregister.rik.ee/en/>

Данни за ефективността на МСП (в базата данни, excel формат)

Table of Contents	
<u>Summary Table</u>	Summary Table which illustrates the size and structure of the non-financial business economy in 2022
<u>Time Series</u>	Graphs summarising the development of SME indicators over time
<u>Sectoral Distribution</u>	Graphs and tables on distribution of SMEs across sections (in comparison to EU27 average)
<u>Knowledge Intensity</u>	Data and graphs for SME indicators by knowledge-/technology-intensity of certain divisions
<u>High-Growth Enterprises</u>	Graphs on high-growth enterprises
<u>NoE 1DGT</u>	Data: Number of enterprises at section/1-digit level
<u>NoE 2DGT</u>	Data: Number of enterprises at division/2-digit level
<u>EMP 1DGT</u>	Data: Number of persons employed at section/1-digit level
<u>EMP 2DGT</u>	Data: Number of persons employed at division/2-digit level
<u>VA 1DGT</u>	Data: Value added at section/1-digit level
<u>VA 2DGT</u>	Data: Value added at division/2-digit level
<u>HGE</u>	Data: High-growth enterprises
<u>Write-Up Calc</u>	Calculations: numbers referred to in the SBA Fact Sheets

